

Obsah.

	Strana
Úvod	3
Obsah a účel příručky	3
Jak příručku studovati?	3
Těleso hmotné neboli fysické a jeho vlastnosti	4
Těleso měřické a jeho vlastnosti	4

Pravoúhlý rovnoběžnostěn. Obdélník. Čtverec.

Rozbor tělesa a jeho rozměry	5
Míry délkové	5
Čísla desetinná	6
Význam nuly v desetinném zlomku	7
Označení měř čísel desetinnými a jich význam	7
Převádění měř délkových z jednotek vyšších na nižší	8
Násobení čísel celých 10ti, 100 a 1000	9
Násobení čísel desetinných 10ti, 100 a 1000	9
Převádění měř délkových z jednotek nižších na vyšší	9
Dělení čísel celých 10ti, 100 a 1000	10
Dělení čísel desetinných 10ti, 100 a 1000	10
Vzájemná poloha hran a stěn pravoúhlého rovnoběžnostěnu	11
Pojem úhlu — úhel pravý	12
Obdélník. Čtverec. Měření a obsah obdélníku	13
Míry čtvereční	14
Převádění měř čtverečních z jednotek vyšších na nižší	14
Převádění měř čtverečních z jednotek nižších na vyšší	15
Obsah obdélníku	17
Násobení čísel celých a desetinných	17
Výpočet obsahu rovinných obrazců složených z obdélníků	21
Pojem krychle. Míry krychlové	22
Převádění měř krychlových z jednotek vyšších na nižší	23
Převádění měř krychlových z jednotek nižších na vyšší	24
Míry duté	26
Krychlový obsah pravoúhlého rovnoběžnostěnu	26

Hranol kolmý.

Obsah hranolu	28
Obsah údobného (fasonového) železa	29
Obsah hranolu o čtvercové podstavě	32
Obsah čtverce	32
Dvojmocnění	32

Krychle. Trojmocnění.

Obsah krychle	35
Trojmocnění	35

Pravoúhlý trojúhelník.

Obsah pravoúhlého trojúhelníku	37
Měření úhlů — druhy úhlů	38

Kosodélník — kosočtverec.

Strana

Obsah kosodélníku	39
Obsah kosočtverce	40

**Z obsahu hranolu a jeho základny vypočítá jest jeho výšku.
Jak se stanoví délka železa daného průřezu, potřebného k zhotovení
určitého výrobku?**

Dělení čísel celých	41
Zopakování pouček o dělení	43
Jak se stanoví délka železa daného průřezu, potřebného k zhotovení určitého výrobku? (Pomocí obsahu.)	48
Ztráta železa opalem	49

Váha těles.

Hustota tělesa	53
Jak se vypočte váha tělesa?	53
Jak se najde z váhy tělesa jeho obsah?	53
Stanoviti váhu plávkového železa na výkovek pracovaný v zápustce	54
Příklady na výpočet váhy želez a výkovků	56
Jak dlouhý kus železa daného průřezu nutno vzíti na zhotovení určitého výkovku? (Pomocí váhy.)	66
Dvě tyčová železa stejně dlouhá mají stejný krychlový obsah, mají-li jich průřezy stejný plošný obsah	70

Jehlan. Trojúhelník.

Rozbor tělesa	79
Jehlan přímý neboli kolmý. Trojúhelník rovnoramenný	79
Jehlan šikmý. Trojúhelník různostranný — kosoúhlý	79
Obsah trojúhelníku	80
Trojúhelník rovnostranný	82
Obsah trojúhelníku rovnostranného	83
Krychlový obsah jehlanu	84
Stanoviti délku o c e l o v é tyče, potřebnou k zhotovení určitého výkovku	88

Komolý jehlan. Lichoběžník.

Komolý jehlan přímý. Lichoběžník rovnoramenný	88
Komolý jehlan šikmý. Lichoběžník obecný	88
Lichoběžník pravoúhlý	89
Plošný obsah lichoběžníku	89
Různoběžník	96
Krychlový obsah komolého jehlanu přímého	96
Tabulka k vypočítávání, oč krychlový obsah komolého kužele vypočtený podle přibližného pravidla, je větší nežli ve skutečnosti	98

Válec kruhový — kolmý (rotační).*Kruh, kružnice, pravidelný mnohoúhelník.*

Kružnice	109
Kruh	110
Obvod kruhu	110
Jak vypočteme délku obruče na kolo?	112
Z obvodu kruhu vypočítá průměr	114
Oblouk kruhový — jeho délka	115
Výpočet délky kruhového oblouku	116
Pravidelný mnohoúhelník	118
Tabulka k vypočítávání pravidelných mnohoúhelníků	120
Obsah kruhu	128

	Strana
Krychlový obsah rotačního válce	131
Z obsahu válce vypočítá jeho výšku	133
Kruhový výsek	149
Plošný obsah kruhového výseku	150
Kruhový úsek	150
Plošný obsah kruhového úseku	151
Přibližný výpočet obsahu kruhového úseku	154

Válec dutý. Mezikruží.

Plošný obsah mezikruží	157
Plošný obsah výseku mezikruží	158
Krychlový obsah dutého válce	159

Kužel kruhový kolmý (přímý), rotační.

Krychlový obsah kužele	163
----------------------------------	-----

Komolý kužel.

Krychlový obsah komolého kužele	166
---	-----

Koule.

Rozbor tělesa	171
Krychlový obsah koule	172
Části koule	173
Kulový úsek	173
Kulová vrstva	174

Prstenec čili anuloid.

Krychlový obsah prstence	180
------------------------------------	-----

Obsah těles nepravidelných.

Krychlový obsah těles nepravidelných	183
--	-----

* * *

Tabulka I. Dvojmoci a trojmoci čísel od 1—1000	185
Tabulka II. Obvody a obsahy kruhů	195
Tabulka III. Procenta opalu železa plávkového	206
Tabulka IV. Váhy želez průřezu čtvercového	208
Tabulka V. Váhy želez průřezu obdélníkového	214
Tabulka VI. Váhy želez průřezu pravidelného šestiúhelníku	220
Tabulka VII. Váhy želez průřezu kruhového	223

Přehled pravidel.

Rovinné útvary	228
Útvary prostorové	230
Ostatní pravidla	232